

Štátny program sanácie environmentálnych zát'aží (2016-2021)

RNDr. Vlasta Jánová, PhD.

MŽP SR

Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2010-2015) - odpočet

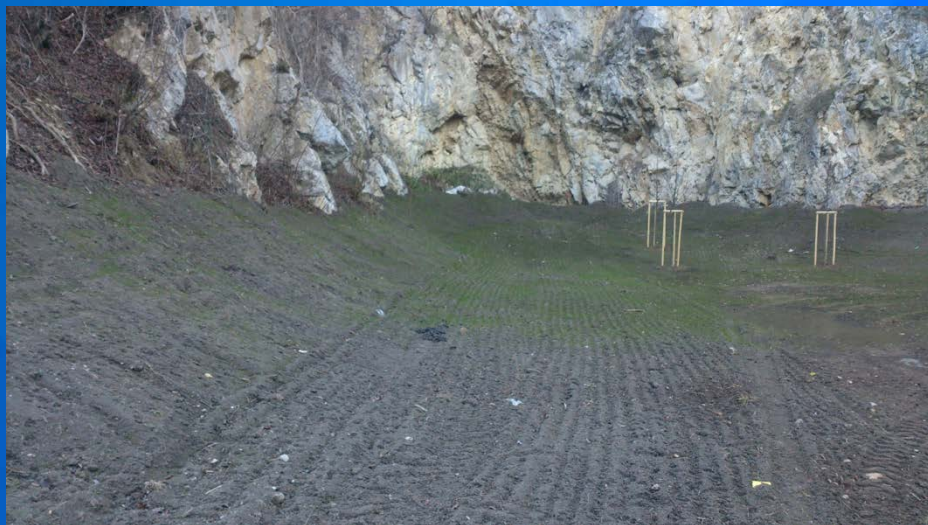
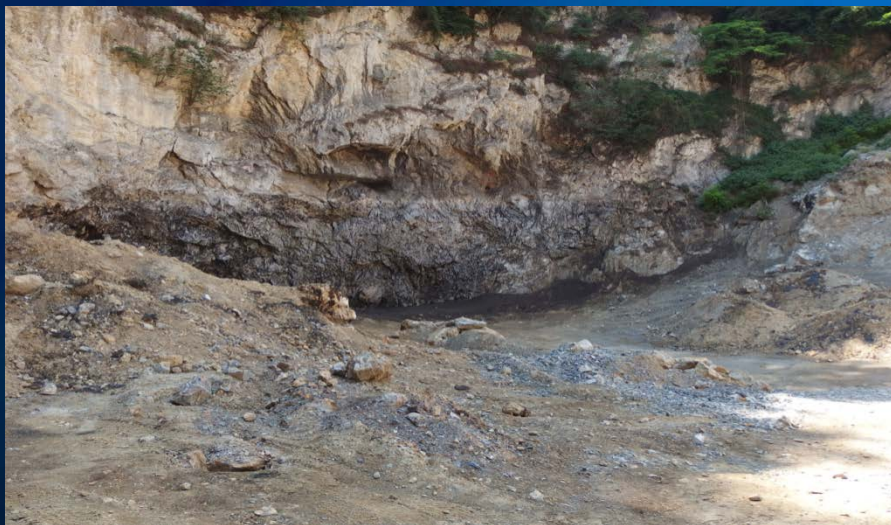
V Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží na roky 2010–2015 boli definované nasledujúce ciele :

- Cieľ 1: Zlepšenie manažmentu environmentálnych záťaží,
- Cieľ 2: Identifikácia a prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží,
- Cieľ 3: Prieskum environmentálnych záťaží,
- Cieľ 4: Sanácia environmentálnych záťaží,
- Cieľ 5: Monitoring environmentálnych záťaží.

Výdavky z verejných zdrojov na podporu riešenia environmentálnych zát'azí v rokoch 2010-2015

	Zdroj financovania	Výška podpory
1.	Operačný program Životné prostredie (Operačný cieľ 4.3, 4.4)	76 040 787,37
2.	Operačný program Životné prostredie (Operačný cieľ 4.5)	67 201 615,75
3.	Environmentálny fond	1 627 955,00
	Spolu	144 870 358,12

Sanácia EZ v kameňolome Srdce v Devínskej Novej Vsi

Štátny program sanácie environmentálnych zát'aží (2016-2021)

Štátny program sanácie environmentálnych zát'aží (ŠPS EZ) je strategický plánovací dokument pre oblasť environmentálnych zát'aží na Slovensku, ktorý určuje rámcové úlohy na postupné znižovanie negatívnych vplyvov environmentálnych zát'aží na zdravie človeka a životné prostredie.

Ciele Štátneho programu sanácie **environmentálnych zát'aží (2016-2021)**

- a) znížiť riziko pochádzajúce z kontaminovanej vody, pôdy a horninového prostredia na zdravie ľudí žijúcich v bezprostrednej blízkosti kontaminovaných oblastí,
- b) znížiť riziko pochádzajúce z kontaminovanej vody, pôdy a horninového prostredia na životné prostredie kontaminovaných oblastí,
- c) zabrániť ďalšej degradácii prírodných zdrojov,
- d) realizovať prieskum, monitoring a sanáciu najrizikovejších environmentálnych záťaží,
- e) významne prispieť k plneniu povinností a opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie,

Ciele Štátneho programu sanácie **environmentálnych záťaží (2016-2021) – pokr.**

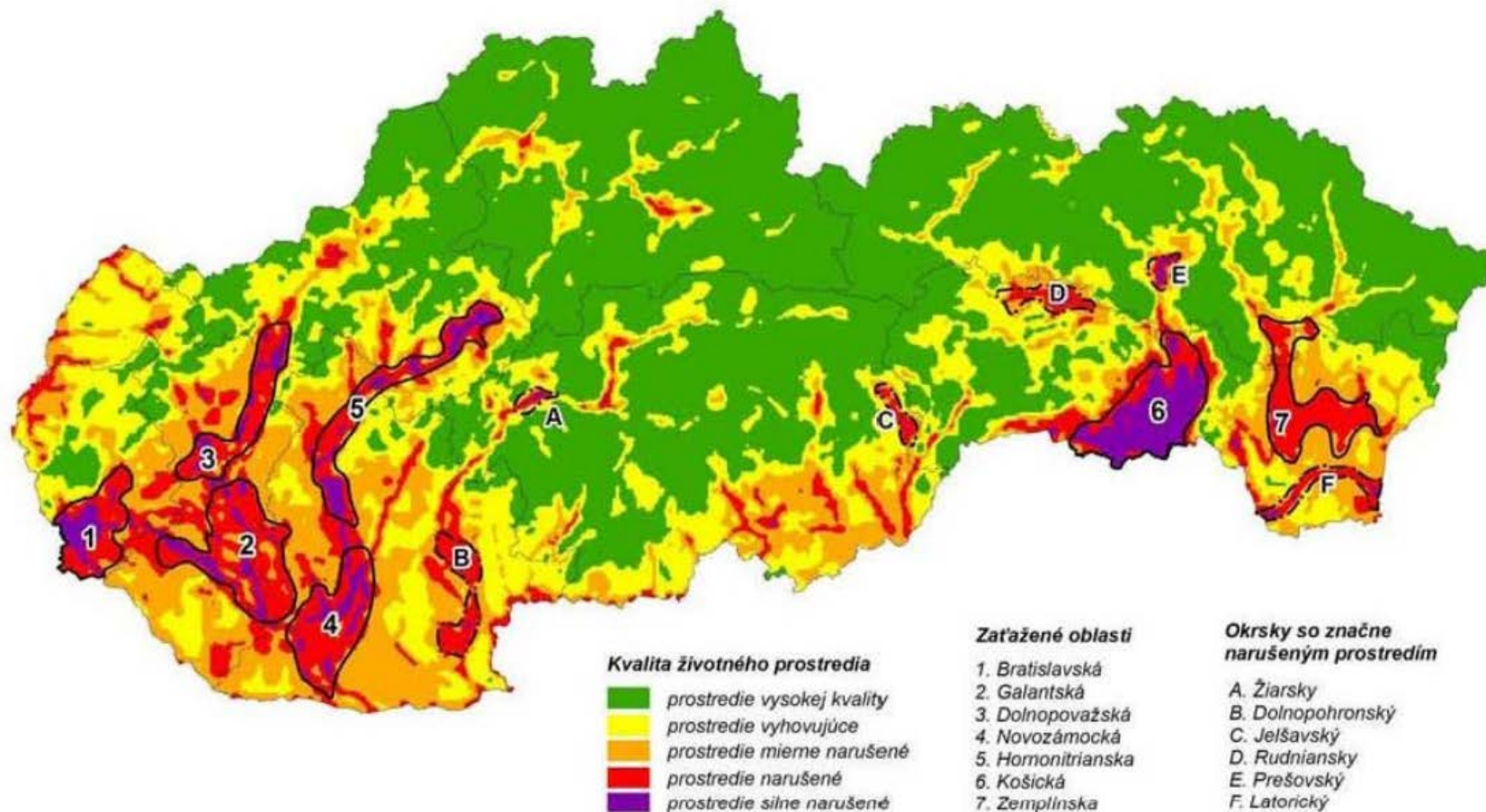
- f) významne prispieť k dosiahnutiu dobrého stavu vôd na Slovensku,
- g) zastaviť šírenie kontaminačných mrakov v okolí EZ a zvrátiť trendy identifikovaných znečisťujúcich látok,
- h) likvidovať opustené sklady pesticídov a iných chemických látok a zmesí, ktoré kontaminujú zložky životného prostredia,
- i) podporiť využívanie najlepších dostupných techník pri sanácii environmentálnych záťaží,
- j) podporiť zavádzanie inovatívnych technológií pri sanácii environmentálnych záťaží,

Ciele Štátneho programu sanácie **environmentálnych zát'aží (2016-2021) – pokr.**

- k) zlepšiť informovanosť verejnosti o rizikách vyplývajúcich z prítomnosti environmentálnych zát'aží,
- l) zlepšiť informovanosť podnikateľských subjektov o rizikách vyplývajúcich z prítomnosti environmentálnych zát'aží v areáloch podnikov,
- m) umožniť a rozvinúť spoluprácu verejného a súkromného sektora pri odstraňovaní environmentálnych zát'aží,
- n) dosiahnuť lepšie spoločenské a politické uznanie problematiky environmentálnych zát'aží a zaistiť, aby riešenie problematiky nebolo odsúvané na nasledujúce generácie

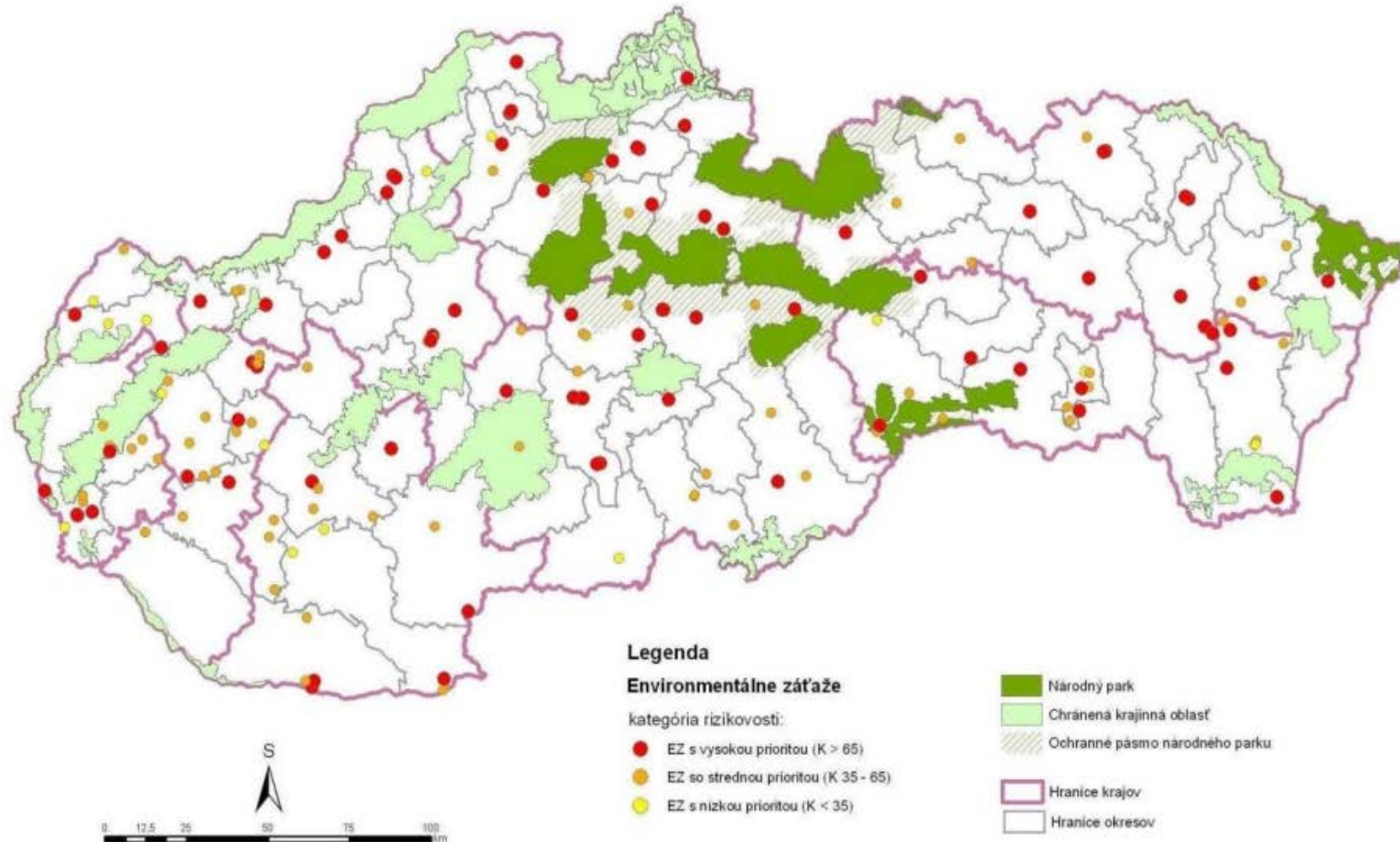

Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

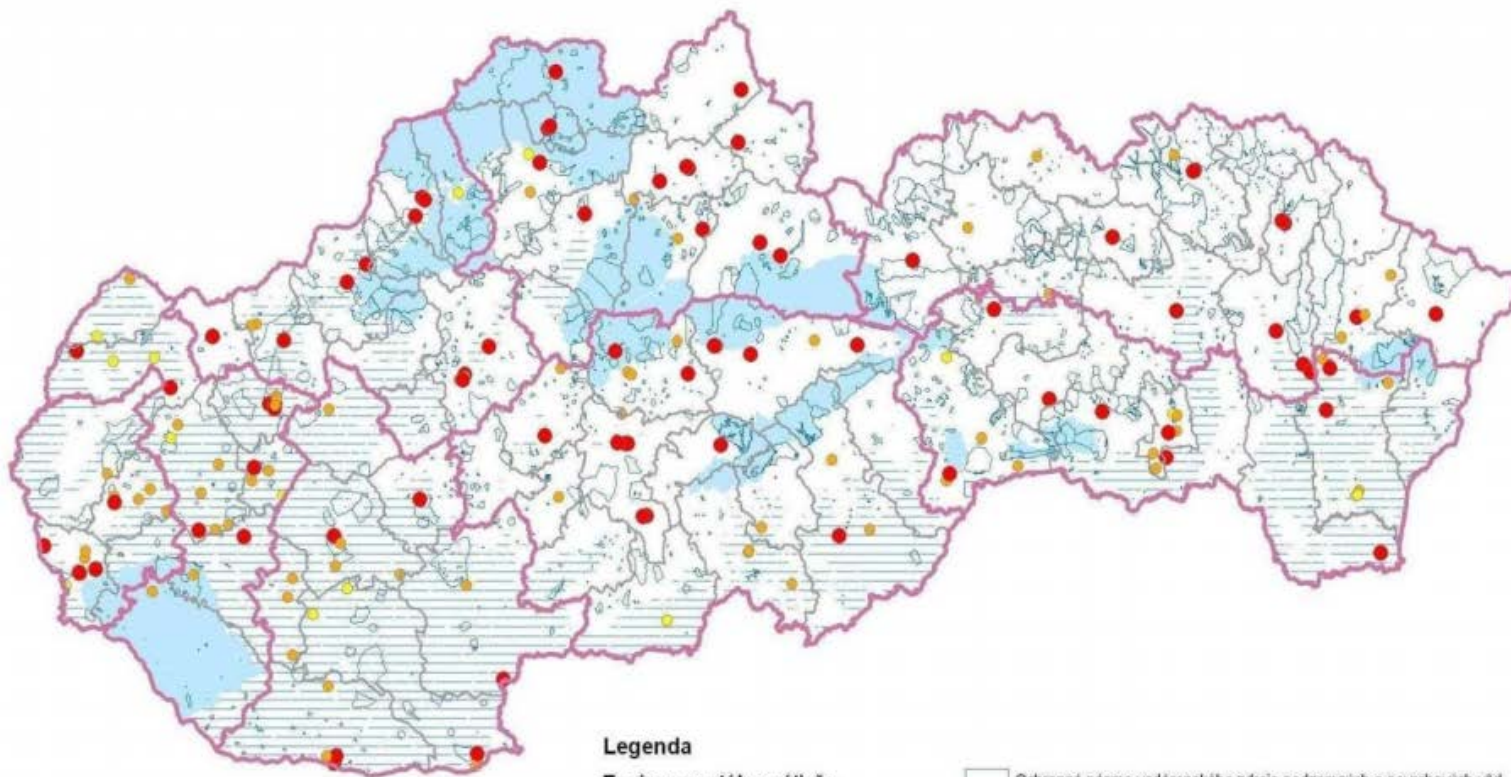
Zdroj: SAŽP

Rozmiestnenie environmentálnych zát'aží vo vz'tahu k veľkoplošným chráneným územiám SR

Zdroj: SAŽP, Banská Bystrica

Rozmiestnenie environmentálnych zát'azí vo vzťahu k vodohospodársky chráneným oblastiam SR

Legenda

Environmentálne zát'aze

kategória rizikovosti:

- EZ s vysokou prioritou (K > 65)
- EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
- EZ s nízkou prioritou (K < 35)

- Ochranné pásmo vodárenského zdroja podzemných a povrchových vôd
- Chránená vodohospodárska oblasť
- Zraniteľná oblasť
- Hranice krajov
- Hranice okresov

Zdroj: SAŽP, Banská Bystrica

Základná princípy ŠPS EZ

1. „znečist'ovateľ platí“,
2. trvalo udržateľný rozvoj,
3. právo na priaznivé životné prostredie,
4. subsidiarita a proporcionalita,
5. ochrana ľudského zdravia pred rizikami vyplývajúcimi z nebezpečného alebo kontaminovaného životného prostredia,
6. suverenita,
7. súlad s programom opatrení Vodného plánu Slovenska,
8. princíp znižovania znečistenia priamo pri zdroji.

Ciele a programové opatrenia ŠPS EZ

- Cieľ 1**   **Zlepšenie manažmentu environmentálnych záťaží**
- Cieľ 2**   **Identifikácia a prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží**
- Cieľ 3**   **Podrobný prieskum environmentálnych záťaží**
- Cieľ 4**   **Sanácia environmentálnych záťaží**
- Cieľ 5**   **Monitoring environmentálnych záťaží**

Časové horizonty ŠP SEZ

Krátkodobý časový horizont: období rokov 2016–2017

Strednodobý časový horizont: období rokov 2018–2020

Dlhodobý časový horizont: období rokov 2021 a viac

Ciel' 1 Zlepšenie manažmentu environmentálnych zát'aží

- **PODPORA LEGITIMIZÁCIE POLITIKY ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ**
- **PREVÁDZKOVANIE IS EZ**
- **ZVÝŠENIE ZODPOVEDNOSTI PRÍSLUŠNÝCH REZORTOV ZA ODSTRAŇOVANIE ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ V ICH PÔSOBNOSTI**
- **POSILNENIE ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY A ODBORNÝCH ORGANIZÁCIÍ PRE OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ**

Ciel' 2 Identifikácia a prieskum pravdepodobných environmentálnych zát'aží

- a) IDENTIFIKÁCIA PRAVDEPODOBNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ
- b) REALIZÁCIA PRIESKUMU PRAVDEPODOBNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ

Ciel' 3 Prieskum environmentálnych zát'aží

- a) REALIZÁCIA PODROBNÉHO PRIESKUMU ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ
- b) VYPRACOVANIE RIZIKOVEJ ANALÝZY ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ
- c) VYPRACOVANIE ŠTÚDIÍ USKUTOČNITEĽNOSTI SANÁCIE

Ciel' 4 Sanácia environmentálnych zát'aží

a) REALIZÁCIA SANAČNÝCH PRÁC

- zabezpečiť vypracovanie plánov prác na odstránenie environmentálnych zát'aží pre
- lokality, za ktoré zodpovedá štát,210
- zabezpečiť realizáciu sanačných prác na environmentálnych zát'ažiach, k riešeniu ktorých
- je zaviazaný štát z hľadiska plnenia medzinárodných dohôd,
- zabezpečiť realizáciu sanácie na najrizikovejších lokalitách environmentálnych zát'aží
- zabezpečiť odborný geologický dohľad pri sanácii environmentálnych zát'aží.

b) POVOĽOVANIE A KONTROLA REALIZÁCIE SANAČNÝCH PRÁC

- realizovať povoľovanie a kontrolu sanačných prác poverenými kontrolnými orgánmi,
- kontrolovať plnenie schválených Plánov prác na odstránenie environmentálnych zát'aží.

Ciel' 5 Monitoring environmentálnych zát'aží

a) MONITORING ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ

- pokračovať v monitoringu environmentálnych zát'aží,
- kontrolovať realizáciu monitorovacích prác podľa platných právnych predpisov,
- zabezpečiť centrálnu systematickú evidenciu výsledkov monitorovania environmentálnych zát'aží prostredníctvom IS monitorovania EZ (ŠGÚDŠ) a evidenciu výsledkov monitorovania v rámci Integrovaného monitoringu zdrojov znečistenia – IMZZ (VÚVH), ktoré budú prepojené na IS EZ (SAŽP).

b) MONITORING SANAČNÝCH PRÁC

- zabezpečiť monitoring priebehu sanačných prác realizovaných z verejných zdrojov,
- kontrolovať monitoring priebehu sanačných prác realizovaných zo súkromných zdrojov,
- zabezpečiť evidenciu výsledkov monitoringu sanačných prác (IS EZ (SAŽP), IS monitoringu EZ (ŠGÚDŠ), Integrovaný monitoring zdrojov znečistenia (VÚVH)).

c) POSANAČNÝ MONITORING

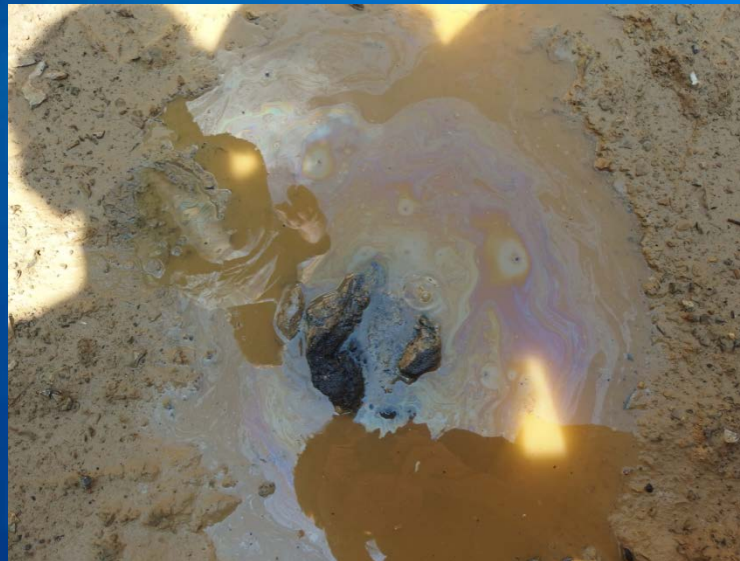
- zabezpečiť posanačný monitoring na lokalitách sanovaných z verejných zdrojov,
- kontrolovať realizáciu posanačného monitoringu zo súkromných zdrojov,
- zabezpečiť evidenciu výsledkov posanačného monitoringu (IS EZ (SAŽP), IS monitoringu EZ (ŠGÚDŠ), Integrovaný monitoring zdrojov znečistenia (VÚVH))

Operačný program Kvalita životného prostredia (2014–2020) a podpora riešenia environmentálnych záťaží

Názov prioritnej osi	Alokácia v rámci OP KŽP v € (zdroje EÚ)	Fond
PO 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	1 441 766 000	KF
PO 2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	419 346 261	KF
PO 3 Podpora riadenia rizík a odolnosti proti katastrofám v súvislosti so zmenou klímy	260 901 369	EFRR
PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	938 886 480	EFRR
PO 5 Technická pomoc	77 000 000	EFRR
Celková alokácia	3 137 900 110	KF + EFRR

Aktivity

- A) prieskum, sanácia a monitorovanie **environmentálnych zát'aží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách** (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou),
- B) zlepšenie informovanosti o problematike **environmentálnych zát'aží.**

Odhadované celkové finančné výdavky na riešenie problematiky environmentálnych záťaží do roku 2021

Číslo	Aktivita	Suma/€
1	Podporné aktivity – výskum, vzdelávanie, plány prác, práca s verejnosťou a pod.	6 000 000
2	Prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží	7 000 000
3	Odhad výdavkov na podrobný prieskum environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách	8 000 000
4	Sanácia lokalít, ktorých prieskum bol ukončený	40 000 000
5	Odhad výdavkov na sanáciu vybraných lokalít, ktorých prieskum nebol ukončený	140 000 000
6	Monitoring environmentálnych záťaží	9 000 000
	SPOLU	210 000 000

Ďakujem za pozornosť

vlasta.janova@enviro.gov.sk